

R A Ž A S D A N C I S

Latviešu dejas veco ļaužu deju kolektīviem.

V.Ozola horeogrāfija un apraksts.

R.Šteina un tautas mūzika

Dejai divas daļas. Pirmajā daļā sākumā dejo tikai vīri, temps smagnējs, bet bravūrīgs, ritms - 4/4. Vēlāk vīriem pievienojas sievietes. Dejas otrā daļa izpildāma straujā tempā, ritms - 2/4.

Dejas 1. daļai R.Šteina mūzika, 2. daļai - tautas mūzika. Nepieciešamās rekvizīti - 8 būtuforiski vai isti koka alus kausi (apm. 20 cm augsti). Deju izpilda vokālā ansambļa pavēdījumā (Sk. Kaldupes vārdi).

N o v i e t o j u m s

Dejas sākumā vīri cits aiz cita atāv skatuves kreisās malas priekšējās kulisēs. Labajā rokā kausis, roka paceļta sānis, kreisā roka sānos (rimējumus kausi apzīmēti ar mazajiem apzīmējumiem un svītriņiem).

Aiz vīriem tāpat cits aiz citas atāv sievietes, kas iestājas vēlāk (1. rīm.).

P i r m ā d a ļ a

R.Šteina mūzika

P i r m a i s g ē r i e n s

1. - 8.t.

1. - 8.t. Vīri ar 1.kustību virzās pa dejas ceļu (sāk ar labo kāju), 1., 3., 5., 7. takti uz "viens" au-

centēti vēze kausu uz priekšu.

8. taktī visi izpilda trīs kāju piesitienus.

Nepārskaitļa dejotāji vienlaikus pagriežas 180° pa labi - ar muguru dejas ceļa virzienā. Tā dejojotāji nostājas skatuves stūros pa diviem ar skatienu viens pret otru (2.zīm.).

O t r a i s g ā j i e n s

9. - 16.t.

- 9.t. Pārskaitļa dejotāji ar kreiso roku uzsit pretim stāvošajam uz labā pleca (labā roka ar kausu pacelta sānis).
- 10.t. Partneriem uz pleca uzsit nepārskaitļa vīri.
- 11.-12.t. Vīri pa pāriem, izpildot divus palēcienus (sāk ar labo kāju) un trīs kāju piesitienus, apgriežas uz vietas kreiso elkoņu satvērienā.
- 13.-16. t. Atkārtoti 9.-12.t. darbības.
16. taktī visi nostājas ar skatienu pret skatuves centru, kreisā roka sānos, labajā - pacelts kaus.

T r e š a i s g ā j i e n s

17. - 24.t.

- 17.-18.t. Ar diviem smagnējiem polkas soļiem (sāk ar labo kāju) dejotāji dodas uz centru (3.zīm.).
- 19.t. Visi noliek kausus centrā uz grīdas ciešā aplīti.
- 20.t. Augumu istaisnojot, izpilda trīs kāju piesitienus (kreisā, labā, kreisā kāja). Ar labo roku satverot

blakus stāvošo dejotāju zem kreisā elkoņa, visi izveido apli.

21. - 24.t. Ar trim smagnējiem polkas soļiem, sākot ar labo kāju, dejotāji apdejo vienu apli pa deļas ceļu (4.zīm.).

C e t u r t a i s g ā t i e n s

Mūziku atkārto

1. - 8.t.

- 1.t. Izliekot kreiso kāju uz priekšu, dejotāji pieliecas un ar labo roku satver kausu (kreisā roka sānos).
- 2.t. Iztaisnojot augumu un pieliekot kreiso kāju pie labās, dejotāji pastienj labo roku ar kausu uz priekšu (visi sašod kausus centrā kopā).
- 3.t. Izliekot labo kāju sānis pa labi plašā 2.pozīcijā, dejotāji pagriežas 90° pa labi ar skatienu deļas ceļa virzienā. Vienlaikus labo roku plaši vēzā sānis uz āru, skatiens uz kausu.
- 4.t. Ar plašu vēzienu virza labo roku pa kreisi - visi centrā saskandina kausus. Skatiens pār kreiso plecu. Kājas paliek 2. pozīcijā, labā kāja nostiepta sānis, ķermena svārs uz kreisās kājas.
- 5.t. Sākot ar labo kāju, galopa solis no centra uz āru, pēc tam solis un palēciens uz labās kājas. sākot griezties pa labi.
6. - 7.t. Griežoties ar polkas soli pa labi, dejotāji turpina virzīties prom no centra (5.zīm.).
- 8.t. Nostājoties no diviem skatuves stūriem ar skatienu viens pret otru, dejotāji izpilda trīs kāju piesitienu (2.zīm.).

P i e k t a i s g ā j i e n s

9. - 16.t.

- 9.t. Viru pāri saskandina kausus, kreisā roka sānos,
10.t. Pieliekot kausu pie mutes, attēlo alus dzeršanu.
11.t. Ar kreiso roku noslauka lūpas (delnas virspusi
virzot pa labi, pa kreisi).
12.t. Sākot ar labo kāju un griežoties pa labi, izpilda
trīs soļus un satiekas ar kaimiņu (6.zīm.).
13. -14.t. Atkārto 9.-10.t. darbības, tikai šoreiz saskandina
kausus ar kaimiņu.
15.t. Ar kreiso roku trīs reizes uzsit sev pa vēderu,
augums atgāzts atpakaļ.
16.t. Izpildot trīs kāju piesitienus, pārskaitļa dejotāji
pagriežas 180° pa labi - visi nostājas ar skatienu
dejas ceļa virzienā.

S e s t a i s g ā j i e n s

17. - 24.t.

- 17.-24.t. Dejtāji, sākot 1. kustību ar labo kāju, strauji
virzās pa dejas ceļu (7.zīm.) un 24.t., izpildot
trīs kāju piesitienus, nostājas dibenplānā divās
linijās, kā parādīts 8. zīmējumā (pa pāriem ar skatie-
nu viens pret otru).

S e p t i t a i s g ā j i e n s

1. - 8.t.

- 1.t. Viri pa pāriem saskandina kausus.
2.t. Attēlo alus dzeršanu.
3.t. Ar kreiso roku noslauka lūpas.

- 4.t. Ar kreiso roku trīs reizes uzsit sev pa videru.
5. - 7.t. Atkārto 1. - 3.t. darbības.
- 8.t. Izpildot trīs kāju piesitienus (labā, kreisā, labā kāja), dejotāji pagriežas ar skatienu pret skatītājiem un, nostājušies divās līnijās, paceļ rokas augšā un sadod: katrs dejotājs labajā rokā tur kausu, ar kreiso roku saņem blakus stāvošā dejotāja labo roku ap delnas locītavu (9.zīm.).

A s t o t a i s g ā d i e n s

9. - 16.t.

9. - 12.t. Dejotāji divās līnijās ar krusta polkas soli virzās uz priekšplānu. Soli sāk ar labo kāju no papēža, krustojot priekšā kreiso kāju, un virzās diagonāli pa kreisi, nākošajā taktī sāk soli ar kreiso kāju un virzās pa labi. Rokas paceltas.
13. - 14.t. Turpinot ar polku virzīties uz priekšplānu, otrās līnijas vīri iedod starp priekšējiem, kā parādīts 10.zīmējumā; izveidojas viena līnija. Rokas atlaiž, kreiso roku ieliek sānos.
- 15.t. Vīri noliecas un noliek kausus priekšplānā vienā līnijā.
- 16.t. Iztaisnojot augumu un trīs reizes piesitot kājas, dejotāji nostājas pa pāriem ar skatienu viens pret otru (11.zīm.). Rokas atpleš sānis (sagatavošanas aptvērīenam).

D e v i t a i s g ā j i e n s

17. - 24.t.

1. - 4.t. Pretim stāvošie vīri ar labo roku apņem partneri ap vidu, kreiso roku uzliek tam uz labā pleca. Šādā aptvērienā pāri, ar polkas soli griežoties pa labi, virzās uz dibenplāna pusi (11.zīm.). Augumu katrā taktī noliec kustības virzienā.
5. - 8.t. No skatuves kreisās malas priekšējām kulisēm ar plašu polkas soli, sākot ar labo kāju, cita aiz citas iznāk sievas un virzās gar priekšplānu līdz skatuves labajai malai. Rokas sānos (11. zīm.). 8. taktī sievas, veikli pieliecoties, apņem labajā rokā kausu un, turot roku paceltu sānis, nostājas ar skatienu dejas ceļa virzienā. Vīri turpina 1.-4.t. darbības, virzoties uz dibenplānu.

D e s m i t a i s g ā j i e n s

Mūziku atkārtoti

1. - 8.t.

1. - 8.t. Sievas ar plašu polkas soli virzās pa dejas ceļu, turot kausu paceltu labajā rokā. Gājiena beigās dejojotājas nostājas pa četrām katrā skatuves malā līnijās ar skatienu uz skatuves vidu (12.zīm.). Vīri visu gājiena laiku, atrodoties dibenplānā, ar skatienu seko sievām, bēdājoties par zaudētajiem kausiem.

V i e n p a d e s m i t a i s g ā j i e n s

9. - 16.t.

9. -12.t. Vīru pāri ar polkas soli puspietupienā virzās pa skatuves vidu uz priekšplānu (12.zīm.). Rokas

sapēntas priekšā krūšu augstumā (pirkstgali uz augšu) - iet lūgties sievas, lai tās atdotu kausus. Sievas, dejojot polkas soli uz vietas, labajā rokā pacelto kausu vēzā pa labi, pa kreisi.

13. - 14.t. Viri dodas uz skatuves malām pie savām partnerēm (13.zīm.).

Sievas, turot kausu augstu paceltu, apgriežas ar polkas soli uz vietas pa labi.

15. - 16.t. Viri, skatoties no apakšas uz augšu, uz kausu, apdejo savām partnerēm apkārt, virzoties pret dejas ceļu (13.zīm.).

Sievas vēlreiz apgriežas ar polkas soli uz vietas pa labi.

D i v p a d s m i t a i s g ā j i e n s

17. - 24.t.

17. - 20.t. Sievas, aizlikušas labo roku ar kausu aiz muguras, ar polkas soli dejo uz skatuves centru, veidojot apli (14.zīm.). Katrā taktī trīs reizes pakratot ar kreisās rokas rādītāja pirkstu, viņas brīdina vīrus.

Viri dejo polku atmuguriski, sākot soli ar lābo pēdīti; augumu katrā taktī pagriež pa labi, pa kreisi (augums atliekts - vīri vairās no sievām)†

20.taktī dejojotāji, pagriežoties pa kreisi ar skatienu uz centru, sadod rokas dērzīpā (15.zīm.).

21. - 24.t. Sievas, veikli pagriežoties ar skatienu pret skatuves malu (13.zīm.), ar plašu polkas soli aiznes kausus kulisēs (kausus tur abās rokās izstieptus

uz priekšu).

11. uzdevums. Ja dejo uz atklātas estrādes, tad sievas saliek
kautus katrā malā pa četriem pusaplītī (16. zīm.).
Vīri, sadevuši rokas dārzīņā, ar skatienu uz centru,
virzās veselu apli pa dejas ceļu un 24. taktī, rokas
atlaižot un lēlīkot sānos, izpilda trīs kāju pie-
sitienus.

O t r ā d a ļ a

Tautas mūzika

T r ī s p a d s m i t a i s g ā j i e n s

1. - 8. t. x 2

Vokālais ansamblis dzied divas reizes pirmo pantu (pēc četrām
ievadtaktīm):

Vārgām vīta alus kanne

Putodama apkārt iet,

Mu sanācietī, druvu laudis,

Dziesmas līdzī atnestot!

Četru ievadtaktu laikā vīri (skatiens uz centru) stāv uz
vietas. Sievas 1. taktī nozaida, tad ar pieciem soļiem, sākot
ar labo kāju un virzoties, kā parādīts 16. zīmējumā, veikli
dodas pie vīriem. Nostājoties apļa iekšpusē pretī savam partne-
rim, sievas 4. ievadtakts beigās piesit kreiso kāju.

1. - 4. t. Sievas ar polkas soli (labais plecs uz priekšu)

apdejo savam partnerim apkārt pret dejas ceļu.

Vīri stāv uz vietas, rokas sānos.

5. - 8. t. Sievas pasniedz vīriem rokas, - tā partneri sadodas

stiprā roku satvērienā un ar polkas soli apgriežas

uz vietas dejas ceļam pretējā virzienā.

8.t. beigās vīri nostājas apla iekšpusē ar muguru pret centru, ar labo roku satver partneres kreiso roku (sadotās rokas izstiepj sānis), brīvās rokas ieliek sānos (17.zīm.).

mūziku atkārtō

- 1.t. Dejotāji izpilda vienu galopa polkas soli, sākot ar ārējo kāju un virzoties aplī pa dejas ceļu (partneriem skatiens vienam pret otru).
- 2.t. Vēzējot sadotās rokas uz priekšu, dejotāji turpina ar galopa polkas soli virzīties pa dejas ceļu (partneriem muguras kopā).
3. - 4.t. Dejotāji pa pāriem valša aptvērienā dejo polku, griežoties pa labi, aplī pa dejas ceļu.
5. - 8.t. Atkārtō 1.-4.t. darbības.
- 8.t. beigās visi nostājas kopējā aplī ar skatienu uz centru. Sievas vīriem pie labās rokas, iekšējās rokas sadotas un pāstleptas uz priekšu krūšu augstumā, brīvās rokas sānos.

Č e t r p a d s m i t a i s g ā j i e n s

9. - 16.t. x 2

Vokālais ansamblis divas reizes dzied otro pantu:

Lai vijās daudzas balsis

Tā kā vārpas tīrumā(1),

Lai dejā griežamies

Kā saule vainagā.

9. - 10.t. Dejotāji pa pāriem ar 2.kustību, sākot ar ārējo kāju, virzās uz centru (18.zīm.).
- 11.-12.t. Partneri, griežoties viens pret otru, pagriež muguru pret centru un sadod pretējās rokas; dejotāji ar

2.kustību, sākot ar pretējo kāju, virzās no centra uz āru (19.zīm.).

13. - 14.t. Šadēvuši rokas labo elkoņu satvērienā, dejojāji ar 2.kustību apgriežas uz vietas.
15. - 16.t. Vīriem virzoties iekšējā aplī pa dejas ceļu, bet sievietēm - ārējā pret dejas ceļu, dejojāji dodas pie kaimiņa (satiekoties uz izpildot trīs kāju piesitienus, visiem rokas sānos).

Mūziku atkārto

9. - 12.t. Atkārto iepriekšējo 9. - 12.t. darbības, tikai šoreiz pārus izveidojuši kaimiņi.
13. - 14.t. Kaimiņi apgriežas labo elkoņu satvērienā.
15. - 16.t. Dejojāji dodas atpakaļ pie saviem partneriem.
- 16.t. beigās vīri nostājas ārējā iekšpusē ar muguru pret centru, un visi pa pāriem sadodas sānis stieptās rokās (20.zīm.).

P i e c p a d s m i t a i s g ā j i e n s

17. - 24.t. x 2

Vokālais ansamblis divas reizes dzied trešo pantu:

Mīdz pat puteļiem(i)

Ļaudis runās tā:

Svin jauntraus ražas svētkus

Mūsu kolhozā.

17. - 20.t. Dejojāji pa pāriem ar septiņiem galopa soļiem virzās pa dejas ceļu.
- 20.t. uz "divi" vīri uz kreisās, sievietes - uz labās kājas izpilda palēcienus uz vietas.

21. - 24.t. Sadodot rokas labo elkoņu satvērienā, pēri griežas uz vietas (vīri sāk ar labo kāju, sievietes - ar kreiso), brīvās rokas sānos. 24.taktī uz "divi" dejotāji izpilda palēcieni uz abām kājām un nostājas atkal kā gājiena sākumā sānis stieptu roku satvērienā.

Mūziku atkārto

17. - 24.t. Atkārto 17.-24.t. darbības.

Griežoties labo elkoņu satvērienā, dejotāji izveido pusloku un 24.t. beigās, pacecoties uz abām kājām, nostājas ar skatienu uz centru (sievietes vīriem pie labās rokas; 21.zīm.).

Piezīme: Ja koncerts notiek uz estrādes, kur nav kulišu, tad pēc dejas nobeiguma sievietes nāk uz priekšu paklanīties. Vīri vispirms aiziet uz skatuves malām, paņem katrs savu kausu un pēc tam nostājas aiz savām partnerēm.

Pagriežoties ar kreiso plecu pret skatītājiem, dejotāji sadod iekšējās rokas (sievietes vīriem pie kreisās rokas), vīriem labā roka ar kausu paceļta sānis. Visi aizsoļo uz skatuves kreiso malu (22.zīm.). Sadodot pretējās rokas, dejotāji nobeigumā, ja vajadzīgs, var aiziet uz skatuves pretējo malu.

K u s t ī b u a p r a k s t s

1. k u s t ī b a

Izpilda 2 taktis. Mūzikas taktsmērs - 4/4.

1.t. Divi palēciena soļi uz priekšu, sākot ar labo kāju.

2.t. Uz "viens, divi" - divi skrējiena soļi (labā, kreisā kāja) uz priekšu.

Uz "trīs, četri" - solis un palēciens uz priekšu ar labo kāju.

Pēc tam kustību turpina, sākot ar kreiso kāju.

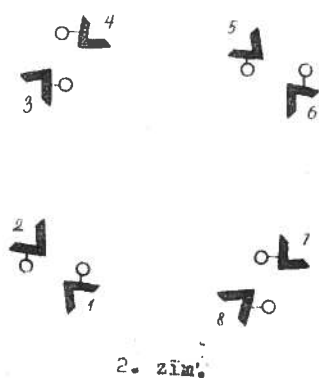
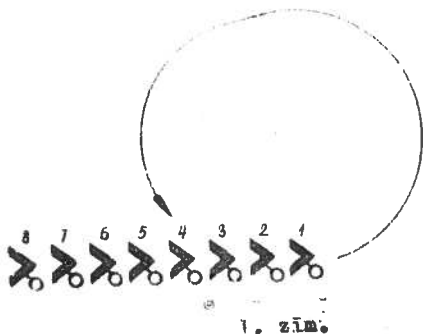
2. k u s t ī b a

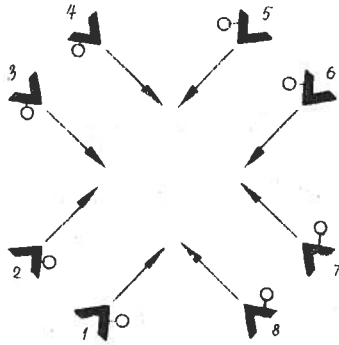
Izpilda 2 taktis. Mūzikas taktsmērs - 2/4.

1.t. Divi palēciena soļi uz priekšu, sākot ar labo kāju.

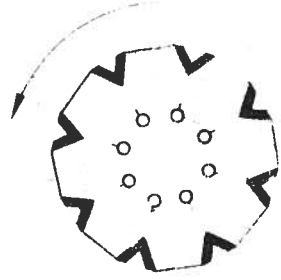
2.t. Trīs paskrējiena soļi uz priekšu, sākot ar labo kāju.

Pēc tam kustību turpina, sākot ar kreiso kāju.

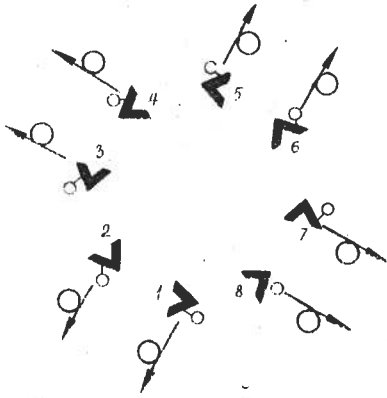

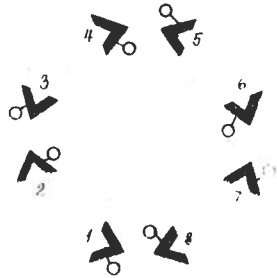
3. zīm.

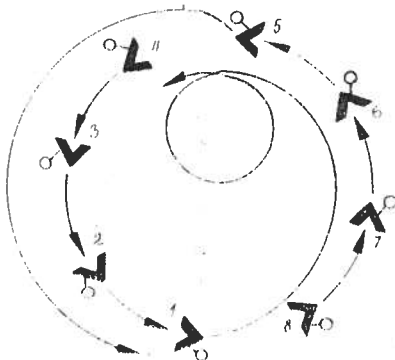
4. zīm.

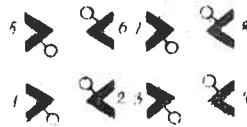
5. zīm.

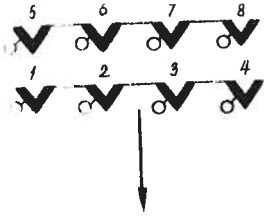
6. zīm.

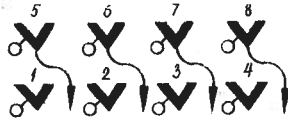
7. zīm.

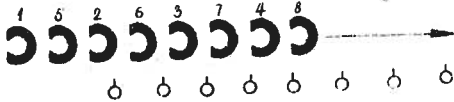
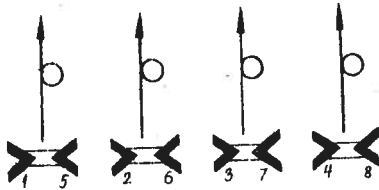
8. zīm.

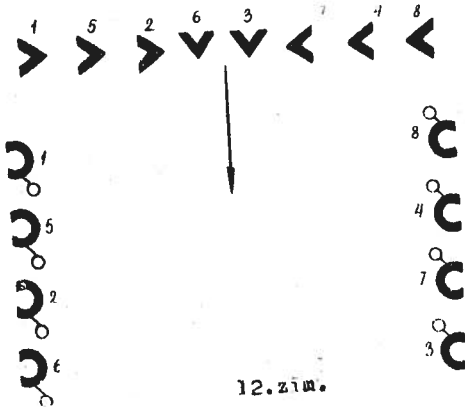
9. zīm.

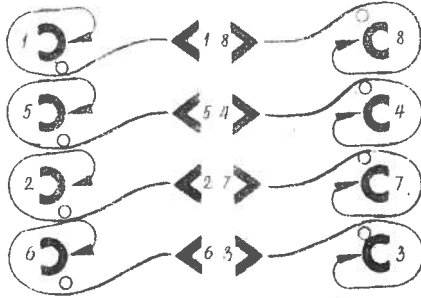
10. zīm.

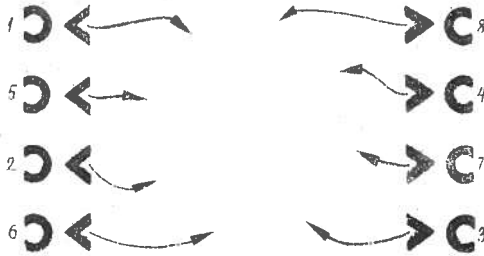
11. zīm.

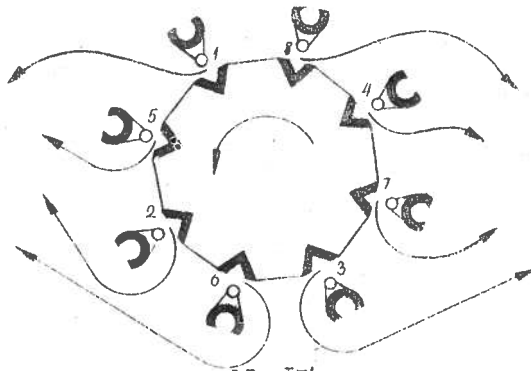
12. zīm.

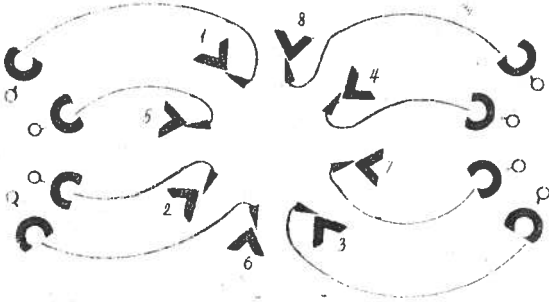
13. zīm.

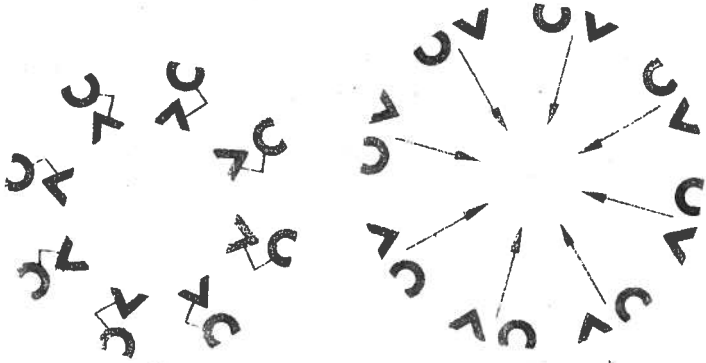
14. zīm.

15. zīm.

16. zim.

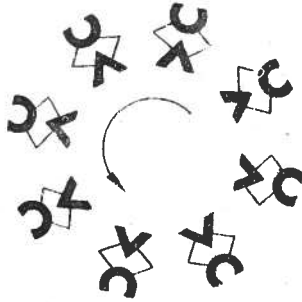

17. zim.

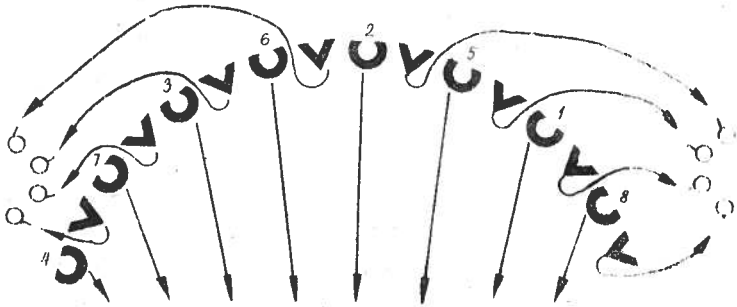
18. zim.

19. zim.

20. zīm.

21. zīm.

22. zīm.

RAŽAS DANCIS

Mēreni ātri

1.

The first system of music consists of two staves. The upper staff is in treble clef and the lower staff is in bass clef. The key signature has one sharp (F#) and the time signature is 2/2. The music features a melody in the right hand and a harmonic accompaniment in the left hand.

The second system of music continues the piece. It includes a section marked 'A' and a dynamic marking of 'mf' (mezzo-forte). The notation is consistent with the previous system, showing a melody and accompaniment.

The third system of music continues the piece. It features a melody in the right hand and a harmonic accompaniment in the left hand, maintaining the 2/2 time signature and one sharp key signature.

The fourth system of music continues the piece. It features a melody in the right hand and a harmonic accompaniment in the left hand, maintaining the 2/2 time signature and one sharp key signature.

The fifth system of music concludes the piece. It includes a section marked 'B' and continues the melody and accompaniment. The notation is consistent with the previous systems.

First system of musical notation, consisting of a treble staff and a bass staff. The treble staff contains chords and a melodic line, while the bass staff provides a harmonic accompaniment.

Second system of musical notation, continuing the piece with treble and bass staves.

C Smagäk

f
marc.

Third system of musical notation, starting with a forte (*f*) dynamic and a marcato (*marc.*) tempo marking.

Fourth system of musical notation, continuing the piece with treble and bass staves.

(pärejo) Polkas tempä

mf

Fifth system of musical notation, including a mezzo-forte (*mf*) dynamic marking and the tempo marking "(pärejo) Polkas tempä".

Sixth system of musical notation, concluding the piece with treble and bass staves.

2.
A
mf

Värpäm vi - ta a - lus kannä, pu - to - da - ma

ap - kárt iet, Nu sa - nä - cie - ti, dru - vu lau - dis,

B
f

dziejmas lidzi at - ne - siet. Lai vi - jas

daudzas balsis tā kā vārpas ti - ru - mā(i),

The first system of music consists of a vocal line on a single staff and a piano accompaniment on two staves. The vocal line begins with a treble clef and a key signature of two flats. The lyrics are written below the notes. The piano accompaniment features a steady rhythmic pattern in the right hand and a more active bass line in the left hand.

Lai de - jā griežamies kā sau - le vai - na -

The second system continues the musical piece. It includes a vocal line and piano accompaniment. The lyrics are written below the vocal staff. The piano accompaniment maintains the established harmonic and rhythmic structure.

- gā. *f* Līdz pat pu - te - ņie ... m(i)

The third system concludes the page. It features a vocal line and piano accompaniment. The lyrics are written below the vocal staff. The piano accompaniment includes a dynamic marking of *f* (forte) and a repeat sign. The system ends with a double bar line.

lau - dis ru-nās tā: svin jautrus ražas

The first system of music consists of three staves. The top staff is a vocal line in G major, 4/4 time, with lyrics "lau - dis ru-nās tā: svin jautrus ražas". The middle staff is the right-hand piano accompaniment, and the bottom staff is the left-hand piano accompaniment. The piano part features a steady bass line and chords that support the vocal melody.

svēt - kus mūsu kolho-zā. // zā.

The second system of music also consists of three staves. The top staff is a vocal line with lyrics "svēt - kus mūsu kolho-zā. // zā.". Above the staff, a bracket indicates two endings: "1." and "2.". The piano accompaniment continues with the same style as the first system, providing harmonic support for the vocal line. The piece concludes with a final chord in the piano part.